

LA POETICA DE L'ENGRANATGE

Objectes i artefactes: El treball de Neus Colet ha tingut sempre vuna gran voluntat de recerca en el punt allà on conflueixen els materials i el seu comportament, l'espai i l'objecte. Recordem a ra les seves primeres escultures fetes en ferro i fusta, petits objectes formalistes i mobiliars, de geneologia utilitària, basats en mecanismes de locomoció. Objectes reconeixibles, però allunyats de la seva funció, més propers a l'artefacte gratuït i a la improductivitat de l'objectes artístic. A propòsit d'aquest repertori escultòric l'any 1991 vaig escriure un comentari que em segueix semblant encertat no tant com a descripció del seu treball actual, sino com a rerafons de l'esperit que hi subjau: "Neus Colet... treballa els projectes d'escultura en petits dibuixos i maquetes, tot inventant objectes i artefactes disfuncionals amb simples estructures de filferro soldat, a vegades combinades amb elements de fusta, que al.ludeixen al món de l'objecte que ens envolta: carros, cotxes, estrufes, molinetsw, gàbies, etc., en una mena de col.lecció de machines célibataires, a mig camí entre la juguina i l'escultura". Amb els anys, l'esperit constructiu de Neus Colet s'ha anat depurant per assolir el rastre del que és essencial, de manera que si bé la construcció de l'artefacte ja desaparegut, aquest ha quedat reduït a un simple engranatge, un fet que ja tyrobem en les primeres petites ploitges que tanca en capsetes de metacril.lat l'any 1993 i que sobreviu ara en el conjunt d'aiguaforts que composaven la cortina de bany que presentà a New Art l'any 2002 i en la sèrie de cubs tridimensionals de ciment en petit format amb obertures que simulen portes i finestres per on transitenb rodetes i engranatges, sense predre ni el sentit lúdic ni el tridimensional.

Passió pel relleu: L'esperit de recerca i la constant voluntat de Neus Colet de fer, construir, edificar i donar forma a quelcom no podia trobar un terreny més abonat a la seva vocació experimental que el de les tècniques de gravat, en el qual l'artista intenta jugar des de l'aiguafort amb totes les possibilitats tècniques que elo mitjà li ofereix. Aquesta exposició constitueix gairebé un dossier monogràfic sobre els efectes de la seva experiència en el camp de l'aiguafort, en el que ha experimentat amb diferents suports materials (planxes de ferro i coure), amb tècniques additives i de collage, amb el relleu monocrom mitjançant el gofrat o el cartró empart com a planxa i matriu, sense oblidar altres plantejaments més agosarats com el d'intentar transferir una imatge fotogràfica sobre una planxa de coure, com succeix en tota una serie de gravats dedicats als murs de pedra de Fuendetodos amb la numeració de les cases amb rajola de terra cuita procedents de diferents tallers de Muel. Un homenatge indirecte, potser, al Goya gravador, tant en l'organicisme del relleu i els ombrejats com en la rugositat i gruix del paper que, en fusionar-se amb la imatge fotogràfica, crea un punt d'il.lisionisme òptic tridimensional.

Geometria i arquitectura: Neus Colet ha abandonat l'organicisme constructiu que presidia els seus anteriors treballs, per reduir l'esperit de les seves machines célibataires a pur engranatge, i a canvi ha introduït un ordre geomètric i monocrom, propi de l'arquitectura, que crea una dinàmica d'espais buits, com podem veure en la sèrie de petits cubs de ferro i ciment. Aquests espais buits són portes i finestres a través de les quals podem veure petits engranatges estàtics de fils i rodetes que interrompen la visió, senyals de mecanismes inútils, sense mobilitat. En altres ocasions, són simplement forats buits, portes i finestres a través de les quals veiem l'espai que hi ha a l'altre costat. Però aquestes maquetes, diguem-ne « inútils », tenen una correspondència directa amb els gravats, que també adorpten l'estampació de quadrats bidimensionals segons la idea de mosaic en relleu. En cada petita estampació, sigui quadrada o en rectangle, hi trobem un fragment d'engranatge: és la porta, la finestra, l'espai buit, de manera que el paper no és bidimensional, sinó que pren una concepció tridimensional, i l'engranatge no és ja un dibuix, sinó un relleu. El resultat d'aquests gravats és que no són pròpiament gravats, sinó escultures, relleus d'autèntica concepció escultòrica.

Portes, finestres, presons, panys i ferrellats: La indestruable concepció escultòrica dels seus gravats l'ha dut a crear unes construccions mixtes que, per una banda, prenen el gravat en paper com a base i el ferro o el metall per una altra. Són també portes i finestres que fan entrar en el joc de la construcció el mateix marc i el metacril.lat de protecció, perquè així també es valora escultòricament un material que intervé inicialment amb una altra funció. Així trobem, per exemple, Porta tancada, un simple paper en relleu gofrat blanc que ens parla subtilment d'una porta, però que en el metacril.lat que el protegeix hi ha encastat un gros candau de ferro revellat. Foscor és un altra peça que juga amb el marc com a finestra enreixada que tanca i obre uns porticons que deixen entreveure un mosaic de quadrats estampats en negre. Porta de nit al.ludeix a la presó, mentre una altra d'aquestes composicions cúbiques evita el gravat en papoer per crear un ombra lateral a partir de l'enreixat de línies paral.leles que travessen la part davantera de forma cúbica. Aquestes composicions configuren el desenvolupament de les petites maquetes cúbiques de ferro i ciment. Són una aposta per aquells elementsesculturals –portes i finestres- que s'integren a l'arquitectura i que permeten ujna narració – els engranatges- o l'expressió d'una intimitat, més poètica, més propera a l'existencialisme de l'ésser i despullada de tota anècdota, com és el cas d'aquestes construccions que, malgrat la seva transparència i claredat, són opaques i ens parlen, sense turment, d'un món de naturalesa inaccessible.

Pilar Parcerisas

Setembre del 2003

Presentació del catàleg de l'exposició al Museu Abelló de Mollet del Vallès